

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS
BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan lokale besturen voor de opbouw van opvangcapaciteit voor tijdelijk ontheemden uit Oekraïne, tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering en tot intrekking van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 maart 2022 tot toekenning van een subsidie aan lokale besturen voor het creëren van bijkomende opvangplaatsen voor de tijdelijk ontheemden uit Oekraïne
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Voorliggend besluit bepaalt de modaliteiten waaronder lokale besturen een subsidie kunnen verkrijgen voor de opbouw van opvangcapaciteit voor tijdelijk ontheemden uit Oekraïne. Het financieel kader gaat uit van drie categorieën van aanbod met telkens een andere financiële regeling.

Categorie 1 vormt de basiscategorie en omvat alle woningen en gebouwen die niet behoren tot categorie 2 en de nieuwe nooddorpen uit categorie 3. Voor de realisatie van elke slaapplek, zowel privaat als publiek, wordt een subsidie verstrekt. Daarbij worden twee subcategorieën onderscheiden, respectievelijk de creatie van slaapplekken zonder opknapwerken en die met opknapwerken. In de subcategorie van slaapplekken zonder opknapwerken wordt aan het lokaal bestuur een eenmalige forfaitaire subsidie van 1000 euro toegekend voor elke publieke slaapplek (plek die op eigen initiatief van het lokaal bestuur of door een actor op vraag van het lokaal bestuur wordt gecreëerd). Voor een private slaapplek (particulier initiatief, niet op vraag van het lokaal bestuur), wordt per 5 gecreëerde en effectief bezette plekken 2000 euro toegekend aan het lokaal bestuur, dit om de dienstverlening aan de tijdelijk ontheemden te organiseren. Voor de subcategorie van slaapplekken die wel opknapwerken vereist, ontvangt het lokaal bestuur een eenmalige forfaitaire subsidie van 400 euro voor iedere slaapplek en een subsidie voor de opknapwerken van maximaal 2500 euro per gecreëerde slaapkamer en maximaal 2500 euro voor de inrichting van het geheel aan gemeenschappelijke ruimtes.

Categorie 2 betreft het specifiek aanbod, namelijk slaapplekken gegenereerd in hotels, vakantieverblijven, hostels/jeugdverblijfcentra en assistentiewoningen/serviceflats, en dient als een aanvullend aanbod om te kunnen anticiperen op een plotse hoge instroom. Bij creatie van specifiek aanbod, komt het lokaal bestuur in aanmerking voor een forfaitaire dagvergoeding per slaapplek. Bij effectieve toewijzing van een tijdelijk ontheemde aan een slaapplek, wordt de forfaitaire vergoeding verminderd met de forfaitaire daghuurprijs. Daarnaast krijgt het lokaal bestuur bij effectieve toewijzing van een tijdelijk ontheemde aan een slaapplek een eenmalige forfaitaire subsidie van 400 euro per slaapplek.

Categorie 3 betreft de financiële regeling voor de piloot-nooddorpen in Antwerpen en Mechelen. Algemeen geldt dat deze twee pilootprojecten worden vergoed op basis van ingediende facturen of andere bewijsstukken van de werken of diensten die zijn uitgevoerd. Per toegewezen slaapplek komt daar de eenmalige forfaitaire subsidie van 400 euro per slaapplek bovenop. Bij effectieve toewijzing van een tijdelijk ontheemde aan een slaapplek worden de kosten voor de realisatie van de nooddorpen verminderd met een forfaitaire daghuurprijs.

Tenslotte wijzigt het voorliggende besluit de besluiten van de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 en van 25 maart 2022 met betrekking tot de tijdelijke huisvesting van gezinnen of alleenstaanden die dakloos zijn of dreigen te worden naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne en trekt het het besluit van de Vlaamse Regering van 14 maart 2022 tot toekenning van een subsidie aan lokale besturen voor het creëren van bijkomende opvangplaatsen voor de tijdelijk ontheemden uit Oekraïne in.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op de beleidsvelden wonen en binnenlands bestuur.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State moet niet worden ingewonnen. Er is immers sprake van het “met bijzondere redenen omklede geval van dringende noodzakelijkheid” als vermeld in artikel 3, §1, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch advies nr. 2022/142 van 6 april 2022.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Inleidende situering

Oekraïne wordt ongewild geconfronteerd met een niets ontziende oorlog. De menselijke tol is bijzonder hoog en heeft onder meer een stroom van ontheemden op gang gebracht. Momenteel is al sprake van om en bij 4 miljoen Oekraïners die op de vlucht zijn. De meesten worden opgevangen in de verschillende landen van de EU. Hiertoe heeft de EU de richtlijn tijdelijke bescherming

geactiveerd. De Oekraïense vluchtelingen bekomen hierdoor rechten gelijklopend aan de eigen inwoners en kunnen onmiddellijk genieten van een tijdelijk verblijfsstatuut.

Ook in België en Vlaanderen komen de Oekraïense vluchtelingen toe. De federale diensten hebben tot en met 4 april 31.941 Oekraïense vluchtelingen geregistreerd. Na de kortlopende noodopvang georganiseerd door de federale diensten worden de tijdelijk ontheemden toegewezen aan de gemeenten met het oog op huisvesting en verdere zorg en begeleiding.

Vlaanderen is bevoegd voor huisvesting en heeft in het kader van de vluchtelingencrisis al meerdere beslissingen getroffen die de huisvestingssituatie van de Oekraïense vluchtelingen kunnen ondersteunen: onder meer verschillende besluiten van de Vlaamse Regering waarbij subsidies kunnen toegekend worden om huisvestingsplaatsen te creëren, opknapwerken te vervullen om gebouwen woonklaar te maken voor de tijdelijk ontheemden en normzetting over de te vragen huurprijzen.

Bij beslissing van 30 maart 2022 heeft de Vlaamse Regering de nota aangaande de opschalingsstrategie, het financieel kader en het facility kader goedgekeurd. Om de nodige capaciteitsopbouw te genereren en de lokale besturen en actoren te stimuleren om hun aanbod in te zetten voor de huisvesting van de tijdelijk ontheemden wordt in deze beslissing van de Vlaamse Regering een ruimer financieel kader aangegeven. In de nota wordt een opschalingsstrategie gehanteerd van gezamenlijk aanbod uit categorie 1 en 2 tot 30.000 slaapplekken (slaapplek wordt gedefinieerd als slaapgelegenheid voor een persoon) (met termijninschatting 15 juni 2022). Het aanbod en de instroom worden gemonitord en een afstemming wordt beoogd om kostenefficiënt het aanbod aan instroom te verbinden.

Met dit besluit van de Vlaamse Regering wordt dit financieel kader verder vorm gegeven en uitgewerkt.

Het financieel kader

Het financieel kader gaat uit van drie categorieën van aanbod met telkens een andere financiële regeling. Het is in alle categorieën steeds het lokaal bestuur dat de subsidies ontvangt. Als gemeenschappelijke subsidievoorwaarde voor alle categorieën geldt dat de slaapplekken opgenomen worden in de Vlaamse huisvestingstool. Deze tool is dan ook het instrument om het aanbod, de instroom en de subsidiëring te managen. De tijdelijk ontheemde draagt bij in zijn/haar huisvesting en de richtnorm voor de huurgelden wordt bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 25 maart 2022¹.

Categorie 1

Categorie 1 vormt de basiscategorie en omvat alle woningen en gebouwen die niet behoren tot categorie 2 en de nieuwe nooddorpen uit categorie 3. Voor deze eerste categorie wordt de subsidiëring geënt op de subsidiëring van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 maart 2022 tot toekenning van een subsidie aan lokale besturen voor het creëren van bijkomende plaatsen voor opvang van tijdelijke ontheemden uit Oekraïne. Voor de realisatie van elke slaapplek wordt een subsidie verstrekt.

Hierbij worden twee subcategorieën onderscheiden, respectievelijk de creatie van slaapplekken zonder opknapwerken en deze met opknapwerken.

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 25 maart 2022 tot bepaling van de huurprijs voor de tijdelijke huisvesting van gezinnen of alleenstaanden die dakloos zijn of dreigen te worden naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne, tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 tot regeling van de tijdelijke huisvesting van gezinnen of alleenstaanden die dakloos zijn of dreigen te worden naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne en tot opheffing van besluit van de Vlaamse Regering van 14 maart 2022 tot regeling van de tijdelijke huisvesting van gezinnen of alleenstaanden die dakloos zijn of dreigen te worden naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne.

De subcategorie van slaapplekken zonder opknapwerken steunt geheel op het regime uitgetekend in vermeld besluit van 14 maart 2022. In dat besluit wordt aan het lokaal bestuur een eenmalige forfaitaire subsidie van 1000 euro toegekend voor elke slaapplek die op eigen initiatief van het lokaal bestuur of door een actor op vraag van het lokaal bestuur wordt gecreëerd (zonder dat er een effectieve toewijzing moet plaatsvinden). Maar ook voor het particulier initiatief, niet op vraag van het lokaal bestuur, wordt per 5 gecreëerde én toegewezen plaatsen voor elke slaapplek 400 euro toegekend aan het lokaal bestuur, dit om de dienstverlening aan de tijdelijk ontheemde te organiseren. De gecreëerde slaapplekken dienen wel telkens voor minstens drie maanden ter beschikking te staan van de tijdelijk ontheemde.

Voor de subcategorie van slaapplekken die wel opknapwerken vereist, wordt de subsidiëring van de opknapwerken gealigneerd op het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 tot regeling van de tijdelijke huisvesting van gezinnen of alleenstaanden die dakloos zijn of dreigen te worden door de oorlog in Oekraïne. Dat besluit voorziet dat een sociaal verhuurkantoor of een sociale huisvestingsmaatschappij (of woonmaatschappij) een subsidie wordt toegekend om ingehuurde collectieve voorzieningen op te knappen en aan te wenden voor onderverhuur aan tijdelijk ontheemden. De subsidie voor de opknapwerken bedraagt maximaal 2500 euro per gecreëerde slaapkamer en maximaal 2500 euro voor de inrichting van het geheel aan gemeenschappelijke ruimtes. De opknapwerken zijn bedoeld om een veilige en gezonde bewoning te kunnen waarborgen (de slaapplek moet dan minstens voldoen aan de versoepelde minimale woningkwaliteitsnormen). Het lokaal bestuur ontvangt deze subsidie op basis van aantoonbare verantwoording. De subsidiëring van de opknapwerken staat los van het aantal slaapplekken, maar is afhankelijk van het aantal opgeknapt beschikbare slaapkamers. Daarnaast zal een eenmalige subsidie van 400 euro worden verstrekt voor de begeleiding van de tijdelijk ontheemde (gelijklopend aan het vermeld besluit van 14 maart 2022). Deze subsidie wordt gebaseerd op het aantal slaapplekken die worden gecreëerd, en staat los van effectieve toewijzing aan een tijdelijk ontheemde.

Er is in beide subcategorieën geen vermindering van de subsidie als de slaapplekken zijn toegewezen. Wanneer de publiek gecreëerde slaapplekken op vraag van het lokaal bestuur tot stand zijn gekomen door een derde actor, is een overeenkomst met deze derde actor noodzakelijk om de modaliteiten van het gebruik en de onderlinge financiering te regelen.

Categorie 2

Categorie 2 betreft het specifiek aanbod. Dit aanbod bestaat uit slaapplekken gegenereerd uit hotels (pensions worden gerekend onder hotels), vakantiewoningen in vakantieparken, hostels/jugendverblijfscentra en assistentiewoningen/serviceflats, en dient als een aanvullend aanbod om te kunnen anticiperen op een plotse hoge instroom. Als in de Vlaamse huisvestingstool de drempel van 10.000 gevalideerde specifieke slaapplekken is bereikt, kan geen dagvergoeding voor specifieke slaapplekken meer verkregen worden. Enkel het eerste contingent van 10.000 specifieke slaapplekken komt in aanmerking voor de subsidie van 400 euro. Dit aantal kan opgeschaald worden naar 20.000 specifieke slaapplekken na beslissing van de Vlaamse Regering.

Voor deze categorie wordt de subsidie verleend aan het lokaal bestuur om dergelijke slaapplekken te kunnen inhuren of in te richten om deze aan te wenden voor de huisvesting van de tijdelijk ontheemden. Voor het inhuren of het inrichten van de slaapplekken wordt een vast bedrag per dag uitgekeerd, variërend naargelang het type van verblijf. Het bedrag is afhankelijk van het aantal ter beschikking gestelde slaapplekken aan het lokaal bestuur, en staat in beginsel los van de effectieve toewijzing van vluchtelingen aan deze plek. Er wordt op het terrein in een opvolgingsmechanisme voorzien om te voorkomen dat een groot aanbod aan leegstaande verblijfplaatsen wordt gesubsidieerd.

Voor elke toegewezen vluchteling aan een slaapplek uit categorie 2 zal aan het lokaal bestuur een forfaitaire subsidie van 400 euro voor begeleiding worden toegekend.

Als een slaapplek wordt toegewezen aan een tijdelijk ontheemde uit Oekraïne, wordt de forfaitaire dagvergoeding voor het inhuren of het inrichten van de slaapplekken, variërend naargelang het type van verblijf, verminderd met een forfaitair bedrag, ervan uitgaande dat de tijdelijk ontheemde een vergoeding zal betalen voor de slaapplek.

Categorie 3

Categorie 3 regelt de subsidiëring van de twee piloot-nooddorpen in Antwerpen en Mechelen. Algemeen geldt dat deze twee pilootprojecten worden vergoed op basis van ingediende facturen of andere bewijsstukken van de werken of diensten die zijn uitgevoerd voor de opbouw van het nooddorp, en voor het beheer en de uitbating.

De kennis die bij de totstandkoming van deze 2 piloot-nooddorpen in Antwerpen en Mechelen vergaard wordt, zal gebruikt worden om een meer fijnmazige subsidiëring uit te werken voor toekomstige nooddorpen. Nieuwe nooddorpen (met uitzondering van de 2 piloot-nooddorpen in Antwerpen en Mechelen) kunnen enkel geactiveerd worden na beslissing van de Vlaamse Regering, en zullen afhankelijk zijn van de effectieve invulling van de vooropgestelde plaatsen in categorie 1 en 2.

Andere initiatieven (vb. het aangekondigde nooddorp in Gent) vallen onder categorie 1.

Bij de uitbouw van een nooddorp zal automatisch voorzien worden in de creatie van bijkomende schoolcapaciteit evenredig met de schaalgrootte. Eenzelfde overweging is geldig voor andere beleidsvelden, zoals welzijn bijvoorbeeld naar kinderopvang.

Aan het lokaal bestuur wordt voor elke toegewezen slaapplek van categorie 3 een eenmalige forfaitaire subsidie van 400 euro toegekend, dit om de begeleiding te kunnen organiseren. Als een slaapplek wordt toegewezen aan een tijdelijk ontheemde uit Oekraïne, wordt de terugbetaling van een aantal kosten voor de realisatie van het nooddorp verminderd met een forfaitair bedrag per dag. Het lokaal bestuur kan dan namelijk huur vragen aan de ontheemde.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel definieert een aantal begrippen die in dit besluit gebruikt worden.

Artikel 2

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden waaronder het lokaal bestuur in aanmerking komt voor subsidie.

Voor een private slaapplek bedraagt de subsidie 2.000 euro per groep van 5 plekken die effectief zijn toegewezen aan een tijdelijk ontheemde uit Oekraïne. De 5 plekken moeten bekeken worden op het niveau van de gemeente en niet op het niveau van de initiatiefnemer.

De private plek moet hiervoor minimaal 3 maanden beschikbaar zijn gesteld in de Vlaamse huisvestingstool. De plek dient gevalideerd te zijn in de Vlaamse huisvestingstool.

De subsidie is eenmalig per plek. Eenmaal de subsidie werd verworven voor een plek kan het lokaal bestuur deze subsidie niet opnieuw verwerven bij een nieuwe toewijzing van een tijdelijk ontheemde.

De subsidie wordt alleen toegekend voor de unieke instroom van een tijdelijk ontheemde uit Oekraïne op het grondgebied van het lokaal bestuur. Deze regel moet voorkomen dat er twee keer een subsidie wordt toegekend voor een tijdelijk ontheemde die eerst werd toegewezen aan een andere slaapplek op het grondgebied van de gemeente waarvoor de gemeente een subsidie

ontvangt, en die vervolgens aan een subsidiabele private opvangplaats binnen dezelfde gemeente wordt toegewezen.

De subsidie mag niet aangewend worden voor een financiële vergoeding van particulieren voor het creëren en inrichten van private slaapplekken.

Artikel 3

Dit artikel bepaalt de voorwaarden waaraan een publieke slaapplek moet voldoen opdat het lokaal bestuur in aanmerking kan komen voor een subsidie

Voor een publieke slaapplek waarvoor geen opknapwerken nodig zijn, bedraagt de subsidie 1.000 euro per slaapplek.

De publieke plek moet hiervoor minimaal 3 maanden beschikbaar zijn gesteld in de Vlaamse huisvestingstool. De plek dient gevalideerd maar niet toegewezen te zijn in de Vlaamse huisvestingstool.

Het lokaal bestuur zal in de Vlaamse huisvestingstool moeten aangeven of het over een publieke slaapplek gaat met opknapwerken of zonder opknapwerken.

Artikel 4

Voor een publieke slaapplek waarvoor opknapwerken nodig zijn, bedraagt de subsidie 400 euro per slaapplek.

De publieke plek moet hiervoor minimaal 3 maanden beschikbaar zijn gesteld in de Vlaamse huisvestingstool. De plek dient gevalideerd maar niet toegewezen te zijn in de Vlaamse huisvestingstool.

Voor de opknapwerken kan het lokaal bestuur maximaal 2.500 euro subsidie per slaapkamer ontvangen. Daarnaast kan het lokaal bestuur maximaal 2.500 euro subsidie ontvangen per opvangplaats voor opknapwerken aan het geheel van de gemeenschappelijke delen (keuken, wasplaats,...).

De opknapwerken hebben als doel om te voldoen aan de woningkwaliteitsvereisten en normen uit het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 tot regeling van de tijdelijke huisvesting van gezinnen of alleenstaanden die dakloos zijn of dreigen te worden naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne.

Artikel 5

Dit artikel omschrijft wat het doel is van de forfaitaire subsidies, vermeld in hoofdstuk 2, namelijk de lokale besturen financieel te ondersteunen voor het inrichten van duurzame private en publieke slaapplekken en voor het verstrekken van een minimale dienstverlening aan de tijdelijk ontheemden.

De duurzaamheid van de slaapplekken wordt beoordeeld door het lokale bestuur, waarbij meerdere parameters kunnen gehanteerd worden. Richtinggevende parameters zijn onder meer het temporeel aspect waarbij in principe een langdurig verblijf gewaarborgd kan worden (wat betekent dat het verblijf voldoende kwaliteiten in zich heeft om redelijkerwijs door betrokkenen te worden aangehouden). In dit verband moeten de gecreëerde plekken afdoende levenskwaliteit waarborgen, zoals garantie op privacy, het uitoefenen van het gezinsleven etc. De plekken dienen bijgevolg de leefbaarheid van de gemeenschap afdoende te ondersteunen. Verder moeten de plekken voldoende toelaten dat het dienstverleningspakket kan worden georganiseerd en opgezet. De nadere omschrijving van het begrip duurzaamheid wordt in samenspraak met de VVSG verder uitgewerkt en zal worden gecommuniceerd via FAQ en webinars aan de lokale verantwoordelijken.

Artikel 6 Lokale besturen kunnen 4 types van specifieke slaapplekken aanmelden in de Vlaamse huisvestingstool en er een dagvergoeding (per gevalideerde slaapplek) voor ontvangen. Het gaat om:

- hotels (waaronder ook pensions worden verstaan): forfaitaire vergoeding van 35 euro per slaapplek per dag;
- vakantiewoningen in vakantieparken: forfaitaire vergoeding van 15 euro per slaapplek per dag;
- assistentiewoningen en serviceflats : forfaitaire vergoeding van 15 euro per slaapplek per dag;
- hostels/jeugdverblijfcentra: forfaitaire vergoeding van 20 euro per slaapplek per dag.

Hotels, vakantiewoningen en hostels worden gedefinieerd aan de hand van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 tot uitvoering van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies. Jeugdverblijfcentra worden gedefinieerd aan de hand van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de erkenning en de financiële ondersteuning van verblijven in het kader van "Toerisme voor Allen". Serviceflats worden gedefinieerd in het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers. Assistentiewoningen worden gedefinieerd in het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019.

De specifieke slaapplekken moeten veilig, gezond en menswaardig zijn. Ze worden 3 maanden beschikbaar gesteld, en ze zijn ten laatste op 31 mei 2022 gevalideerd. Als in de Vlaamse huisvestingstool de drempel van 10.000 gevalideerde specifieke slaapplekken is bereikt, kan geen subsidie voor specifieke slaapplekken meer verkregen worden.

De eerste 10.000 specifieke slaapplekken (*first come first served* - principe) die aan tijdelijk ontheemden uit Oekraïne worden toegewezen, komen ook in aanmerking voor de forfaitaire subsidie van 400 euro. Het moet gaan om unieke instroom op het grondgebied van een lokaal bestuur. Voorbeelden:

- een tijdelijk ontheemde verhuist van hotel naar vakantiewoning binnen gemeente A → gemeente A komt niet in aanmerking voor een nieuwe forfaitaire subsidie van 400 euro.
- Een tijdelijk ontheemde verhuist van een hotel binnen gemeente A naar een vakantiewoning in gemeente B → gemeente B komt in aanmerking voor de forfaitaire subsidie van 400 euro, op voorwaarde dat het contingent van 10.000 slaapplekken nog niet bereikt is.
- Een tijdelijk ontheemde verhuist van een hotel in gemeente A naar het nooddorp in Mechelen → Mechelen heeft reeds de subsidie van 400 euro gekregen bij aanmelding van de slaapplek in het nooddorp in de huisvestingstool.
- Een tijdelijk ontheemde verhuist van het nooddorp in Antwerpen naar een hotel in Antwerpen → Antwerpen komt niet in aanmerking voor een nieuwe forfaitaire subsidie van 400 euro.

Het contingent van 10.000 specifieke slaapplekken die voor de subsidie van 400 euro in aanmerking komen, kan opgeschaald worden naar 20.000 specifieke slaapplekken na beslissing van de Vlaamse Regering.

Op het moment dat via de Vlaamse huisvestingstool aan de specifieke slaapplek een tijdelijk ontheemde wordt toegewezen, wordt de forfaitaire dagvergoeding verminderd met een forfaitaire dag-huurprijs die wordt vastgesteld op 5,90 euro per slaapplek per dag. Deze dag-huurprijs is berekend als volgt:

1. We vertrekken van de huurprijzen per maand voor gezinnen en alleenstaanden zoals bepaald in artikel 2, tweede lid van het [BVR van 25 maart 2022](#)².

² Besluit van de Vlaamse Regering van 25 maart 2022 tot bepaling van de huurprijs voor de tijdelijke huisvesting van gezinnen of alleenstaanden die dakloos zijn of dreigen te worden naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne, tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 tot regeling van de tijdelijke huisvesting van gezinnen of alleenstaanden die dakloos zijn of dreigen te worden naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne en tot opheffing van

2. We rekenen op basis van 10 plaatsen met als verdeelsleutel 90% gezinnen (= 9 plaatsen) en 10% alleenstaanden (= 1 plaats). Deze verdeelsleutel is gebaseerd op basis van de actuele gezinssamenstelling van de reële instroom.
3. We vermenigvuldigen de maandhuur per type (gezin/alleenstaand) met het aantal plaatsen per type en delen door aantal personen per type (4/1 personen). We tellen alles op om te komen tot een forfaitaire maandhuur voor 10 plaatsen.
4. Dit delen we door het aantal plaatsen (= maandhuur per plaats) en 30 dagen (= daghuur per plaats).

Type	Maandhuur per type	Aantal plaatsen per type		Aantal personen per type	Totale maandhuur voor 10 plaatsen
Alleenstaand	438	1	438	1	438
Gezin	592	9	5.328	4	1.332
					1.770
				Maandhuur per plaats	177
				Daghuur per plaats	5,9

Artikel 7

Dit artikel regelt enkel de subsidiëring van de twee opgestarte piloot nooddorpen in Antwerpen en Mechelen. Dit ontwerpbesluit bevat dus geen generieke subsidieregeling voor andere nooddorpen. De bedoeling is namelijk om op basis van deze twee pilootprojecten in Antwerpen en Mechelen de nodige kennis te vergaren, om zo tot een meer fijnmazige subsidieregeling te komen. De activering (en bijgevolg subsidiëring) van extra nooddorpen vereist een beslissing van de Vlaamse Regering.

De subsidievoorwaarden voor de piloot-nooddorpen in Antwerpen en Mechelen zijn gelijkaardig aan de andere subsidieregelingen, nl.:

- de slaapplekken moeten gevalideerd zijn in de Vlaamse huisvestingstool;
- de slaapplekken moeten veilig, gezond en menswaardig zijn;
- de slaapplekken moeten minstens 9 maanden beschikbaar zijn.

Algemeen geldt dat deze twee pilootprojecten worden vergoed op basis van ingediende facturen of andere bewijsstukken van de werken of diensten die zijn uitgevoerd. Volgende kosten komen in aanmerking voor de subsidie:

- 1° huur van mobiele units, inclusief plaatsings- en verwijderingskosten;
- 2° inrichtingskosten, zoals meubilair, sanitaire voorzieningen, etc.;
- 3° kosten die betrekking hebben op veiligheid: verzekeringen, brandblussers, rookmelders, etc;
- 4° kosten voor beheer en uitbating van het nooddorp;
- 5° kosten die betrekking hebben op de voorbereiding van het terrein en de aansluiting op nutsvoorzieningen.

Bij de toewijzing van de slaapplekken in de Vlaamse huisvestingstool komen Antwerpen en Mechelen ook in aanmerking voor de subsidie van 400 euro per toegewezen slaapplek.

Vanaf de toewijzing van een tijdelijk ontheemde uit Oekraïne aan de slaapplek, wordt rekening gehouden met een forfaitaire huurprijs van 5,90 euro per slaapplek per dag, die in mindering wordt gebracht bij de uitbetaling van de aangetoonde kosten (met uitzondering van de kosten die betrekking hebben op de voorbereiding van het terrein en de aansluiting op nutsvoorzieningen).

Artikel 8

Dit artikel regelt de aanvraag van de forfaitaire subsidies vermeld in dit besluit en de rapportering daarover door het lokaal bestuur.

De Vlaamse huisvestingstool is het instrument om het aanbod, de instroom en de subsidiëring te managen. Om de forfaitaire subsidies, vermeld in dit besluit, te kunnen ontvangen, moet het lokaal bestuur in de Vlaamse huisvestingstool alle nodige registraties en validaties uitvoeren.

Voor de forfaitaire subsidies in dit besluit is geen kostenrapportering van toepassing en is reservevorming mogelijk.

Artikel 9

Dit artikel regelt de aanvraag en de rapporteringsverplichtingen voor de niet forfaitaire subsidies in dit besluit.

Om die subsidies te kunnen ontvangen, vraagt het lokaal bestuur de terugbetaling van de reëel gemaakte kosten aan, via het Digitaal Loket voor Lokale Besturen bij het Agentschap Binnenlands Bestuur. Het lokaal bestuur geeft in het digitaal loket aan voor welke publieke slaapplekken opknapwerken nodig zijn en bezorgt, ook via het loket, de bijbehorende facturen voor die opknapwerken. Ook voor de opbouw van de nooddorpen worden de facturen of andere bewijsstukken van de werken of diensten die zijn uitgevoerd via het loket bij het Agentschap Binnenlands Bestuur ingediend.

Artikel 10

Dit artikel bepaalt welke Vlaamse entiteiten de forfaitaire en de niet-forfaitaire subsidies controleren en berekenen en op welke basis dat gebeurt.

Artikel 11

Dit artikel bepaalt dat het agentschap Binnenlands Bestuur voorziet in twee uiterlijke betalingsmomenten voor de vastgestelde subsidies: een eerste maal op 15 september 2022, op basis van de beschikbare informatie in de Vlaamse huisvestingstool en het Digitaal Loket voor Lokale besturen op 31 juli 2022, en een tweede maal op 31 maart 2023, op basis van de beschikbare informatie op 31 december 2022. Indien mogelijk en wenselijk kunnen tussentijdse betalingen worden uitgevoerd.

Artikel 12

Dit artikel verduidelijkt dat dubbele subsidiëring niet is toegestaan.

Artikel 13

Dit artikel bepaalt dat de subsidie wordt verminderd of teruggevorderd als het lokaal bestuur de bepalingen van dit besluit niet naleeft. Artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof is van toepassing. Dit artikel vermeldt betreffende bepaling niet, omdat het niet toekomt aan de Vlaamse Regering om een hogere norm te bevestigen. Dit neemt echter niet weg dat artikel 13 van de voormelde wet van 16 mei 2003 uiteraard geldt.

Artikel 14

Dit artikel bepaalt het begrotingsartikel waarop de forfaitaire en niet-forfaitaire subsidies worden aangerekend.

Artikel 15

Met dit artikel wordt de definitie van 'Vlaamse huisvestingstool' toegevoegd aan de definities van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 tot regeling van de tijdelijke huisvesting van gezinnen of alleenstaanden die dakloos zijn of dreigen te worden naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne (verder het besluit van 18 maart 2022). Deze definitie is noodzakelijk omdat het begrip wordt gebruikt in de wijzigingen aan het voormelde besluit die worden toegelicht in artikelen 16 en 17.

Artikel 16

In artikel 2 van het besluit van 18 maart 2022 worden een aantal voorwaarden bepaald om subsidie te verlenen voor het opknappen van leegstaande sociale huurwoningen of ingehuurde woningen of collectieve voorzieningen conform artikel 5, tweede lid, van het decreet van 18 maart 2022. Een van die voorwaarde is dat er een overeenkomst is gesloten met de gemeente waarin de woning of collectieve voorziening ligt, in functie van de verantwoordelijkheid die de gemeente heeft in de organisatie van de opvang van de tijdelijk ontheemden uit Oekraïne. Op het moment dat die bepalingen werden geschreven, was de Vlaamse huisvestingstool nog niet operationeel. Nu dit wel het geval is, is het aangewezen om die voorwaarde te vervangen door de voorwaarde dat het aanbod moet geregistreerd en gevalideerd zijn in die tool. In plaats van een kopie van de overeenkomst als bewijsstuk zal de woonactor een bewijs moeten leveren dat het aanbod is geregistreerd en gevalideerd in de Vlaamse huisvestingstool.

Artikel 17

In artikel 3 van het besluit van 18 maart 2022 wordt bepaald dat de VMSW mobiele woonunits ter beschikking kunnen stellen aan sociale huisvestingsmaatschappijen voor de tijdelijke opvang van tijdelijk ontheemden uit Oekraïne. Als voorwaarde wordt gesteld dat er een overeenkomst is gesloten met de gemeente waarin de mobiele woonunit wordt geplaatst. Op het moment dat die bepalingen werden geschreven, was de Vlaamse huisvestingstool nog niet operationeel. Nu dit wel het geval is, is het aangewezen om die voorwaarde te vervangen door de voorwaarde dat het aanbod moet geregistreerd en gevalideerd zijn in die tool. In plaats van een kopie van de overeenkomst als bewijsstuk zal de woonactor een bewijs moeten leveren dat het aanbod is geregistreerd en gevalideerd in de Vlaamse huisvestingstool.

Artikel 18

Artikel 7 van het besluit van 18 maart 2022 houdt een huurprijsregulering in voor het verhuren van kamers, zelfstandige woningen, slaapfaciliteit in een collectieve voorziening of mobiele woonunits door sociale huisvestingsmaatschappijen, sociale verhuurkantoren of woonmaatschappijen aan tijdelijke ontheemden uit Oekraïne. Een sociale huisvestingsmaatschappij of woonmaatschappij kan haar leegstaande sociale huurwoning echter ook via een leegstandsbeheerder verhuren aan deze doelgroep. In dat geval zal ook de leegstandsbeheerder die huurprijsregulering moeten toepassen. Huidig artikel 7 wordt aangepast zodat de leegstandsbeheerder ook wordt gevat door de huurprijsregulering.

Artikel 19

Met dit artikel wordt een louter materiële fout rechtgezet in artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 maart 2022 tot bepaling van de huurprijs voor de tijdelijke huisvesting van gezinnen of alleenstaanden die dakloos zijn of dreigen te worden naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne, tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 tot regeling van de tijdelijke huisvesting van gezinnen of alleenstaanden die dakloos zijn of dreigen te worden naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne en tot opheffing van besluit van de Vlaamse Regering van 14 maart 2022 tot regeling van de tijdelijke huisvesting van gezinnen of alleenstaanden die dakloos zijn of dreigen te worden naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne. Het bedrag "954 euro" is niet correct en wordt dan ook vervangen door het bedrag "959 euro".

Artikel 20

Dit artikel verduidelijkt dat, wanneer een sociale huisvestingsmaatschappij, een sociaal verhuurkantoor of het Vlaams Woningfonds in aanmerking komt voor een opknapsubsidie zoals bepaald in het besluit van 18 maart 2022, er geen aanspraak meer kan worden gemaakt op de opknapsubsidies zoals vermeld in dit besluit. Het besluit van 18 maart 2022 heeft voorrang wat betreft de opknapsubsidies.

Artikel 21

Het besluit van de Vlaamse Regering van 14 maart 2022 tot toekenning van een subsidie aan lokale besturen voor het creëren van bijkomende opvangplaatsen voor de tijdelijk ontheemden uit Oekraïne, wordt ingetrokken. De subsidieregeling in dat besluit wordt namelijk geïntegreerd in de nieuwe subsidieregeling (hoofdstuk 2).

Artikel 22

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van het besluit.

Hoofdstuk 2 van dit besluit (artikel 2 tot en met 5) treedt retroactief in werking op 14 maart 2022, omdat die bepalingen deel uitmaakten van de subsidieregeling in het besluit van de Vlaamse Regering van 14 maart 2022³, die bij dit besluit wordt ingetrokken en wordt geïntegreerd in de nieuwe subsidieregeling. De lokale besturen die vanaf 14 maart 2022 in aanmerking kwamen voor een subsidie voor het creëren van opvangplaatsen voor tijdelijk ontheemden uit Oekraïne onder de eerdere subsidieregeling, mogen die rechten niet verloren zien gaan.

Ook hoofdstuk 3 (artikel 6 – subsidiëring specifieke slaapplekken) treedt retroactief in werking op 14 maart 2022 om alle inspanningen van de lokale besturen voor het creëren van duurzame opvangplaatsen voor tijdelijk ontheemden uit Oekraïne maximaal te kunnen honoreren.

Het besluit houdt op uitwerking te hebben op 31 december 2022. Het dossier zal ter evaluatie aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd bij de bespreking van de begrotingsopmaak 2023.

Artikel 23

Dit artikel behoeft geen commentaar.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De budgettaire impact is quasi identiek aan diegene die werd uitgewerkt in de nota aan de Vlaamse Regering over opschalingsstrategie, financieel en facility kader tijdelijk ontheemden Oekraïne (VR 2022 3003 DOC). Ondertussen is de forfaitaire huurvergoeding die verrekend wordt met de te vergoeden kosten bepaald op 5,9 euro, dus de budgettaire impact wordt daar op afgestemd.

Kosten categorie 1 en 2

We illustreren in onderstaande tabel de kost van die regeling voor 6.000, 18.000 en 30.000 opvangplaatsen. De eerste 20.000 plaatsen worden gecreëerd onder categorie 1 en het saldo van 10.000 plaatsen binnen categorie 2. Er wordt daarbij geen rekening gehouden met kosten die nog te bepalen zijn en we gaan uit van volledige toewijzing van plaatsen aan tijdelijk ontheemden.

Categorie 1

80% betreft lokaal beheerde plaatsen, 10% collectieve opvang in particulier beheer op vraag van lokaal bestuur en 10% particuliere plaatsen.

Van de lokaal beheerde plaatsen en de collectieve opvangplaatsen in particulier beheer veronderstellen we dat er bij beide 25% opknapwerken behoeven. 1 slaapkamer wordt daarbij gelijkgesteld aan 2 plaatsen en per voorziening wordt gerekend met 20 op te knappen slaapkamers. De kosten voor de Vlaamse Overheid in categorie 1 zijn allemaal eenmalig van aard.

³ Besluit van de Vlaamse Regering van 14 maart 2022 tot toekenning van een subsidie aan lokale besturen voor het creëren van bijkomende opvangplaatsen voor de tijdelijk ontheemden uit Oekraïne, wordt ingetrokken.

Categorie 2

Voor de 10.000 in categorie 2 gecreëerde plaatsen wordt beroep gedaan op bestaande opvangcapaciteit in hotels, vakantiewoningen, assistentiewoningen/serviceflats en hostels/jeugdverblijfcentra en dat voor een periode van 90 dagen, allemaal effectief toegewezen. De vergoeding voor de assistentiewoningen/serviceflats kan nooit meer bedragen dan de reële marktprijs. De lokale besturen krijgen tot 10.000 toegewezen plaatsen een vergoeding van 400 euro voor beheer en omkadering. Het aantal plaatsen kan tot maximaal 20.000 worden opgetrokken mits beslissing van de Vlaamse Regering. Alle bedragen worden aan de lokale besturen uitbetaald. De kosten in categorie 2 zijn deels eenmalig en deels recurrent van aard zolang de periode telkens met 3 maanden wordt verlengd (n.b. dit ontwerp-BVR is enkel van toepassing voor aanbod dat wordt gevalideerd vóór 1 juni 2022, dus de budgettaire impact is beperkt tot de eerste periode van 3 maanden).

Het wel en niet verrekenen met de huuropbrengsten geeft respectievelijk de bruto en de netto kosten voor de Vlaamse overheid. We moeten er rekening mee houden dat de verrekeningsmethode het toewijzingsgedrag kan beïnvloeden. Daarom is er het voorstel om te werken met een forfaitaire huurprijs van 5,9 euro (zie artikelsgewijze toelichting art. 6).

We gaan uit van een aandeel 60% hotels en 20% voor respectievelijk de vakantiewoningen/assistentiewoningen/serviceflats en hostels/jeugdverblijfcentra.

Budgettaire weerslag

6.000 plaatsen (100% categorie 1)

6.000 plaatsen	Omkadering	Opknapwerk	Dagprijs	Totaal	Recurrent	Eenmalig
CATEGORIE 1						
<i>Particulier</i>	240.000	0	0	240.000	0	240.000
<i>Op vraag van lokaal bestuur</i>	510.000	197.500	0	707.500	0	707.500
<i>In beheer lokaal bestuur</i>	4.080.000	1.575.000	0	5.655.000	0	5.655.000
TOTAAL CATEGORIE 1	4.830.000	1.772.500	0	6.602.500	0	6.602.500
CATEGORIE 2						
<i>Hotel/pension</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Vakantiewoning/assistentiewoning</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Jeugdhostel</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Huurinkomsten scenario A</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Huurinkomsten scenario B</i>	0	0	0	0	0	0
TOTAAL CATEGORIE 2 (bruto)	0	0	0	0	0	0
TOTAAL CATEGORIE 2 (netto)	0	0	0	0	0	0

Bedragen zijn in euro uitgedrukt.

18.000 plaatsen (100% categorie 1)

18.000 plaatsen	Omkadering	Opknapwerk	Dagprijs	Totaal	Recurrent	Eenmalig
CATEGORIE 1						
<i>Particulier</i>	720.000	0	0	720.000	0	720.000
<i>Op vraag van lokaal bestuur</i>	1.530.000	592.500	0	2.122.500	0	2.122.500
<i>In beheer lokaal bestuur</i>	12.240.000	4.725.000	0	16.965.000	0	16.965.000
TOTAAL CATEGORIE 1	14.490.000	5.317.500	0	19.807.500	0	19.807.500
CATEGORIE 2						
<i>Hotel/pension</i>	0	0	0	0	0	0
<i>akantiewoning/assistentiewoning</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Jeugdhostel</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Huurinkomsten scenario A</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Huurinkomsten scenario B</i>	0	0	0	0	0	0
TOTAAL CATEGORIE 2 (bruto)	0	0	0	0	0	0
TOTAAL CATEGORIE 2 (netto)	0	0	0	0	0	0

Bedragen zijn in euro uitgedrukt

30.000 plaatsen (20.000 categorie 1, 10.000 categorie 2)

30.000 plaatsen	Omkadering	Opknapwerk	Dagprijs	Totaal	Recurrent	Eenmalig
CATEGORIE 1						
<i>Particulier</i>	800.000	0	0	800.000	0	800.000
<i>Op vraag van lokaal bestuur</i>	1.700.000	657.500	0	2.357.500	0	2.357.500
<i>In beheer lokaal bestuur</i>	13.600.000	5.250.000	0	18.850.000	0	18.850.000
TOTAAL CATEGORIE 1	16.100.000	5.907.500	0	22.007.500	0	22.007.500
CATEGORIE 2						
<i>Hotel/pension</i>	2.400.000	0	18.900.000	21.300.000	18.900.000	2.400.000
<i>akantiewoning/assistentiewoning</i>	800.000	0	2.700.000	3.500.000	2.700.000	800.000
<i>Jeugdhostel</i>	800.000	0	4.500.000	5.300.000	4.500.000	800.000
<i>Forfaitaire Huurinkomsten</i>	0	0	-5.310.000	-5.310.000	-5.310.000	0
TOTAAL CATEGORIE 2 (bruto)	4.000.000	0	26.100.000	30.100.000	26.100.000	4.000.000
TOTAAL CATEGORIE 2 (netto)	4.000.000	0	20.790.000	24.790.000	20.790.000	4.000.000
30.000 plaatsen	Omkadering	Opknapwerk	Dagprijs	Totaal	Recurrent	Eenmalig
TOTAAL 1 + 2 (bruto)	20.100.000	5.907.500	26.100.000	52.107.500	26.100.000	26.007.500
TOTAAL 1 + 2 (netto)	20.100.000	5.907.500	20.790.000	46.797.500	20.790.000	26.007.500

Bedragen zijn in euro uitgedrukt

Kosten categorie 3

Zoals hierboven beschreven zullen de kosten voor de piloot nooddorpen in Antwerpen en Mechelen op basis van bewezen kosten en facturen vergoed worden. Deze informatie zal vervolgens gebruikt worden om een meer fijnmazige subsidieregeling op te stellen bij activatie door de Vlaamse Regering van extra nooddorpen.

Op basis van de huidige informatie gaan we uit van maximaal 1.250 slaapplekken gespreid over beide nooddorpen, nl. +- 600 per nooddorp.

1. Omkaderingskosten lokaal bestuur

De piloot nooddorpen Antwerpen en Mechelen krijgen per gevalideerde plaats eenmalig 400 euro. Rekenen we hier aan de voorziene capaciteit van 1.250 plaatsen komt dit uit op een eenmalige budgettaire kost van 500.000 euro.

2. De andere kosten worden aangetoond op basis van facturen of bewijsstukken van de geleverde werken of diensten

- Huurprijs (voorlopige richtprijs van 11,5 euro per dag per plaats)
- Inrichtingskosten
- Kosten die betrekking hebben op veiligheid
- Kosten voor beheer en uitbating
 Voor het beheer en de uitbating van bestaande en nieuwe nooddorpen worden de prijzen gealigneerd op bestaande uitbatingen van gelijkaardige voorzieningen (Securitas, Rode Kruis en G4S). Uit een eerste bevraging bleek dat ze volgende prijzen per vluchteling per maand hanteren.
 Rode Kruis: 1350 euro
 Securitas : 800 euro
 G4S: 535 euro
 Of $800/30 = 26,67$ per dag per plaats
- Kosten die betrekking hebben op voorbereiding van het terrein en de aansluiting op nutsvoorzieningen (1.000€ per plaats)

3. Verrekening huurinkomsten

De kosten vermeld in punt 2 (behalve die voor de voorbereiding van het terrein en de aansluiting op de nutsvoorzieningen) worden verminderd met een forfaitaire dagvergoeding van 5,90€ per dag per plaats bij invulling van de slaapplek.

Dit levert bij een volledige bezetting van het nooddorp een recurrente mindergave op van 221.250€ per maand (nl. 1.250 plaatsen * 5,9 euro * 30 dagen), of 1.991.250€ voor een periode van 9 maanden.

Totaal

1.250 plaatsen		
1. Omkadering lokaal bestuur (eenmalig)		500.000 €
2. Aangetoonde kosten op basis van factuur	A) Terugkerende kosten per maand (huur + beheer en uitbating), omgerekend naar 9 maanden	12.881.250 €
	B) Eenmalig	1.250.000 €
3. Huurinkomsten voor een periode van 9 maanden		-1.991.250 €
		12.640.000 €

Het advies van de Inspectie van Financiën met referentie KDW/MVW/ 2022/ 001292 werd verleend op 7 april 2022 en is gunstig. De Inspectie maakt een aantal opmerkingen die hieronder besproken worden.

- a) IF stelt dat het eigenaardig is dat de eenmalige subsidie voor het aanbod in categorie 1 verschilt naargelang er al dan niet opknappen nodig zijn. De 1000 € dient aanzien te worden als 400 € voor de dienstverlening en 600 € voor het inrichten van de slaapplek. Bij slaapplekken met opknappen zit die 600 € vervat in het subsidiebedrag voor de opknappen.
- b) Het klopt dat de forfaitaire subsidie in categorie 3 niet gekoppeld is aan de reële toewijzing van de slaapplek, dit is conform het begrotingsakkoord dat werd verleend bij het financieel kader m.b.t. de ondersteuning van de lokale besturen bij de uitbreiding van het huisvestingsaanbod voor ontheemden uit Oekraïne, waarover de Vlaamse Regering op 30 maart een beslissing heeft genomen (VR 2022 3003 DOC.0399-1). Het achterliggende idee is dat op die manier ook voor de nooddorpen een 'cap' wordt ingebouwd op de subsidieverstrekking: de maximale budgettaire impact bedraagt $400\text{€} \times \text{het aantal plaatsen}$, waarvan we weten dat die voor beide nooddorpen tesamen +-1.250 bedragen. Ook in categorie 2 is er een budgettaire beperking ingebouwd, in die zin dat enkel de 10.000 eerst gevalideerde plaatsen zeker zijn van de eenmalige subsidie van 400€.
- c) IF stelt dat "per 5 private slaapplekken" vermoedelijk dient bekeken te worden op het niveau van de gemeente i.p.v. op het niveau van de initiatiefnemer. Dit is correct en werd daarom zo verduidelijkt in de nota.
- d) IF vraagt zich af hoe eenmalig de eenmalige subsidie is in categorie 3. Hier kan bevestigd worden dat in categorie 3 de subsidie slechts eenmaal wordt toegekend, nl. bij validatie van de slaapplek in de huisvestingstool. Als na 3 maanden de slaapplek wordt ingevuld door een andere ontheemde, kan het lokaal bestuur geen aanspraak meer maken op de eenmalige subsidie.
- e) IF stelt de vraag wanneer er sprake is van een initiatief "op vraag van het lokaal bestuur". In deze nota wordt vermeld dat "Wanneer de publiek gecreëerde slaapplekken op vraag van het lokaal bestuur tot stand zijn gekomen door een derde actor, is een overeenkomst met deze derde actor noodzakelijk om de modaliteiten van het gebruik en de onderlinge financiering te regelen."
- f) IF vraagt zich af of lokale besturen in aanmerking komen voor de eenmalige subsidie als SHM's, SVK's of het VWF optreden als initiatiefnemer. Deze woningen komen in aanmerking voor de subsidie van 2.000€ per 5 private slaapplekken.
- g) De rechtsbasis voor het forfaitariseren van de subsidie, kan desgevallend voorzien worden via het programmadecreet bij de BA22.
- h) IF is bezorgd over het risico dat dure slaapplekken worden gecreëerd die niet of slechts met vertraging aanleiding zullen geven tot effectieve toewijzingen. Het klopt inderdaad dat als een hotelplaats wordt gevalideerd in de huisvestingstool, dat dan de dagvergoedingen integraal en onmiddellijk verschuldigd zijn. De opportuniteitskosten om een aanbod te genereren, verschillen nu eenmaal van het type en beschikbaarheid van het aanbod. Het risico wordt bovendien ook beperkt door de cap die wordt ingebouwd in artikel 6, die stelt dat als in de Vlaamse huisvestingstool de drempel van 10.000 gevalideerde specifieke slaapplekken is bereikt, dat dan geen subsidie voor specifieke slaapplekken meer verkregen kan worden.
- i) IF vraagt verduidelijking bij het voorbeeld in de artikelsgewijze toelichting van art. 6, nl. *"Een tijdelijk ontheemde verhuist van het nooddorp in Antwerpen naar een hotel in Antwerpen, Antwerpen komt niet in aanmerking voor een nieuwe forfaitaire subsidie van 400 EUR"*. In dit specifieke voorbeeld zal stad Antwerpen de 400€ krijgen als zij de slaapplek in het nooddorp valideert in de huisvestingstool. Stad Antwerpen krijgt geen nieuwe subsidie van 400€ als de ontheemde verhuist uit het nooddorp naar een hotel. Als een ontheemde verhuist van een hotel naar het nooddorp, zal stad Antwerpen de forfaitaire subsidie gekregen heb bij toewijzing van de ontheemde aan het hotel. Stad Antwerpen zal geen nieuwe 400€ krijgen als de ontheemde verhuist naar het nooddorp, want voor de plaatsen in het nooddorp heeft zij reeds een subsidie ontvangen bij validatie in de huisvestingstool.

- j) en k) De inspectie merkt op dat de voor categorie 2 gehanteerde dagprijzen de huisvesting van gezinnen in die categorie stimuleren. Het toewijzingsgedrag wordt ook beïnvloed door de voorgestelde regeling voor categorie 1 omdat daar geen verrekening van de huurprijzen is voorzien en met een eenmalige vergoeding voor de lokale besturen wordt gewerkt. Het werken met een forfait om de door de vluchtelingen te betalen huur te compenseren biedt vooreerst het voordeel van administratieve eenvoud en duidelijkheid. Er kan onmiddellijk worden afgerekend met de lokale besturen voor de ter beschikking gestelde slaapplekken. Het voorgestelde forfait is berekend op een aandeel van 90% van gezinnen in de te huisvesten vluchtelingen, dat o.b.v. de actuele gezinssamenstelling van de reële instroom. Dat kan de toewijzing beïnvloeden omdat het bv. lonender is inzake huuropbrengsten om meer dan 10% alleenstaanden onder te brengen in categorie 2 (438 euro maandelijkse huur versus een verrekening van 177 euro). Maar het is geen slechte zaak om relatief meer alleenstaanden in hotels en pensions te huisvesten. Globaal genomen zal het zich voor een lokaal bestuur uitvlakken en het is ook zo dat er in cat. 1 geen verrekening is.

De budgettaire berekeningen voor Categorie 2 zijn aangepast rekening houdende met de voorgestelde forfaitaire huur per dag.

Het klopt dat categorie 3 de duurste vorm van opvang is, gevolgd door categorie 2 en 1. De opportuniteitskosten om een aanbod te genereren, verschillen nu eenmaal van het type en beschikbaarheid van het aanbod. Zoals op de elektriciteitsmarkt (waar niet alle centrales simultaan operationeel zijn maar wel beschikbaar) betalen we een prijs voor het creëren van voldoende capaciteit voor het geval dat er een opstoot in de instroom van vluchtelingen komt.

Nu evenwel een gedetailleerde berekening doen van de kostprijs per slaapplek per dag/maand biedt weinig bijkomende toegevoegde waarde. Want we zullen pas achteraf een duidelijk beeld hebben van de effectieve kostprijs per slaapplek per categorie wanneer we beschikken over de effectieve bezettingsgraden in de respectievelijke categorieën, de duurtijd van het ter beschikking stellen en de diverse te vergoeden kosten.

IF vermeldt tevens een aantal andere budgettaire aspecten:

- a) IF vraagt dat de budgettaire berekeningen in categorie 2 dienen nagekeken te worden, en dat het interessant zou zijn om expliciet de geraamde kostprijs per slaapplek/per dag of maand en per type van aanbod weer te geven.

Voor een repliek wordt verwezen naar punt j) en k) hierboven.

Punt b) en c) behoeven geen repliek.

Het begrotingsakkoord is vereist.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, heeft zijn akkoord gegeven op 7 april 2022.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Zie nota aan de Vlaamse Regering over opschalingsstrategie, financieel en facility kader tijdelijk ontheemden Oekraïne (VR 2022 3003 DOC).

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

1. personeel: het voorstel heeft een weerslag op gebied van personeelsinzet voor de creatie van opvangplaatsen voor tijdelijk ontheemden uit Oekraïne, maar wordt deels gecompenseerd door de subsidie;
2. werkingsuitgaven: het voorstel heeft een weerslag op de lopende uitgaven van de lokale besturen, maar wordt deels gecompenseerd door de subsidie;
3. investeringen en schulden: het voorstel heeft een weerslag op de investeringen van de lokale besturen maar wordt deels gecompenseerd door de subsidie;
4. ontvangsten: het voorstel heeft bijkomende ontvangsten als gevolg.

De administratieve last voor de lokale besturen wordt tot een minimum beperkt door een deel van de subsidie forfaitair te maken. Voor de forfaitaire subsidiebedragen wordt aan de lokale besturen geen kostenrapportering gevraagd en is reservevorming mogelijk.

4 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan lokale besturen voor de opbouw van opvangcapaciteit voor tijdelijk ontheemden uit Oekraïne, tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering en tot intrekking van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 maart 2022 tot toekenning van een subsidie aan lokale besturen voor het creëren van bijkomende opvangplaatsen voor de tijdelijk ontheemden uit Oekraïne;
- 2° de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, en de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE